

James Saadanii Kaarita

Di'oraz kaarita daua'o

James, uruu Jesus inawuzu. (Matthew 13:55; Galatians 1:19) Upa'inan dono zii aonaa umishidan Jesus Tominkaru di'iki'o, mazan umishidan dauna'an, uru'u naa choochi zowaunaa nii Jerusalem ii. (Acts 15:13; 21:18)

Jesus kadishitan dauna'an pamawaka-kizi iki na'iki ukiwan dauna'an aokazi iti, utominapakidaniinao kowaadapan Kaimana'o Kuwai wuru'u Jesus daua'oraz. Kiwiin ūkowaadanuz Jewnao ati, Israelitenaoz. Aizii Tominkaru pidanannao zowiipauzo-kao dono, ūmishidan dikan ii Jesus, iriba mishidainao kidoopan ba'oran wiizai kida di'iti. Uruu idi James saadan pakaaritan ipai mishidainao ati. Mazan kiwiini'o verse ida'a usaadan kaikapa'a: "ipai 12 Israelitenao tonaazinaa kida ati, ipai wiizai kawana'ati."

James kakinaotan ūdyau, mishi kizi ūtukapakidan pamishidan Jesus, pasha'apatan ida'an kaiman kida'o aimaakan.

James kakinaowan ūdyau powa'a zii: marii kizi ūkonaukian papataka'uta-kao pu'u, oo pamapuraatanun pu'u. Usha'apanum kau'an pataka'utinainao, umanawunu'o Tominkaru ati ūnao. Na'iki kapuraataniinao pidannao, marii pa'i ūkarodinan. Usha'apanum kau'an ūnao tuukia'o nii ūto'oradan Tominkaru, ūsha'apatan ida'an aimaakan dikauda kida'o papuraatan ida'an.

Kaarita buutinpan kida

Kaarita sakadin-kizi 1:1
 Mishida-karu na'iki aitapaaba-karu 1:2-8
 Pataka'utin-karu na'iki kapuraatan-karu 1:9-11
 Baiatin-karu na'iki tiwaa-kidapa-karu 1:12-18
 Abatapa-karu na'iki sha'apatin-karu 1:19-27
 Aonaa pidan taapa-kao umanawunu'o nii
     ba'oran ai 2:1-13
 Mishidapa-karu na'iki sha'apatin-karu 2:14-26
 Na'apam wakaiwaan waninoba na'iki
     waporadan 3:1-12
 Dya'utama'o aitapaaba-karu kaduz 3:13-18
 Mishidainao kodita kizi oia'o pidannao bii iki
     4:1—5:6
 Mishidainao ma'ozakada-kao powa'a zii 5:7-20

¹ ÕGaru James, Tominkaru na'iki Naobanai Jesus Christ poitoru. Õdyuudan õparadan ipai 12 Israelite-nao tonaaazinaa kida ati, makoodanainaouz ipai wiizai kawana'ati.

*Mishida-karu
 na'iki aitapaaba-karu*

² Õiribannao, ukonaukii pa'i na'apainim dono ubaiaapan pabi'inaaka kida'o pataka'utin-kinai. ³ Usha'apanum kau'an uaitapa utiwaakaoaz na'apa, umishidan ma'ozakan tiwaa-kao wuru'u. Aizii upakawanun an ukadishitapan utiwaakao dauna'an, aona'o nii ukashadinan ba'oran dono ubaiatinan pu'u padamata. ⁴ Ukau'an marii pa'i umakashadinkanuz na'iki umakaakinapakanuz mashaapan ma'ozaka, uruu aona'o nii ukaakinpan, na'iki aona'o nii ukasharutinpan udi'itinpan ida'an.

⁵ Mazan na'ia'oram pidan unao bii'i, aona'o uaitapan padi'itinpan, marii upishaan Tominkaru, utaa kizi u'ati aitapaaba-karu; usha'apanum kau'an Tominkaru, konaukii utaan na'iki aonaa ukashanauan pidan pishaao paugaru. ⁶ Mazan upishaan an Tominkaru, marii upishaanuzu pamishidan ida'an, aonaa pamamishidakan bii an mani. Usha'apanum kau'an, pidan pishaan an aimaakan pamamishidakan bii an, uruu na'apa'o wunu paran kawan, paran baoko ia'oraz, ma'ozaka'o awaru pootaniaz na'iki ukida'uupaniaz di'itinapa kida'a. ⁷⁻⁸ Na'apa'o pidan, dya'utamatapa'o panyukunuu na'iki aona'o uaitapan na'apam dii pasha'apatinan, aonaa turuu uzaudapan Tominkaru taan pa'ati aimaakan upishaaniaz.

*Pataka'utin-karu
na'iki Kapuraatan-karu*

⁹ Ukaina'an an Tominkaru pidanan pataka'utina'o, marii ukonaukian, usha'apanum kau'an Tominkaru awun za'a umanawunu'o uruu. ¹⁰ Mazan pidan kapuraatanu'o, marii ukonaukian, usha'apanum kau'an Tominkaru awun za'a uruu pataka'utina'o. Kapuraatanu'o pidan, umainaabatinan nii na'apa amazada san soosoi kawan. ¹¹ Kamoo koditan dauna'an, uwiichan wiicha, wiicha, na'iki sariapa ukadunaa wuzada'akan; usooso waotan, na'iki ukonaunamanuz mainaabatinan'akan naa. Ukau'an na'apa'o nii pidan kapuraatanu'oraz mainaabatinan kapam, upuraataapatinan pu'u.

¹² Konaukia'o pidan, wuru'u tuudapa'oraz pabaiatan kasha'ora kida'o aimaakan. Aizii utuudapan idi pabaiatinan, aonaa ukaakinpan, uzaamatan nii pawinipa nii, karikaonanu'o kakupa-karu idi, tawuru'u Tominkaru kowaadauzoniaz pataa'azon marainpainao ati paugaru.

¹³ Aizii pidan tiwaa-kidapa-kao dono pasha'apata'azon dau'ati oia'o, aonaa turuu ukian: "Tominkaru wuru'u tiwaa-kidapa'oraz õgaru õsha'apata kizi oia'o." Usha'apanum kau'an Tominkaru, aonaa na'apainim utiwaa-kidapan pidan oia'o dau'ati; na'iki Tominkaru, aonaa na'apainim usha'apatan oia'o utiwaa-kidapa-kao dono. ¹⁴ Mazan pidan tiwaa-kidapa-kao dono pasha'apata'azon dau'ati oia'o, unyukunuu oia'o dau'atin idi'o karikaonan wuru'u, ukozoota-kidinan paaipan ati'o, aonaa udikintan wuru'u oia'oraz. ¹⁵ Aizii unyukunuu na'apan idi oia'o dau'ati, uru'u naa usha'apata'akanuz, oia'o shakatan naa wuru'u, na'apa koraidaonaa shakatan kawan. Na'iki oia'o dyaupain dono'o naa kaimanaiman, uru'u naa mawaka-karu shakatan kapam.

¹⁶ Õmin-mishidannao, õmarainapaniinao, mana'a umariidapa-kidina'ana'a. ¹⁷ Ipai aimaakan kaiman kida'oraz, taa-kariwaiz mawinipinaa-daun, aokazi iki'o wuru'u, Tominkaru di'iki'o, toma'oraz kamoo, kauzu na'iki wizinao. Tominkaru aonaa upana'adinauzon, na'iki aonaa na'apainim utanawatinankauzon pana'iti wa'ai, na'iki aonaa uwa'akauzon waunao maruta'o-karu'u. ¹⁸ Paaipan kawana'ati'o wuru'u

udaniitanuz waunao pakakinaori mishi'o ida'an, uruu idi tuukii ukonaukii-kidan waunao ipai ba'oran patomaniinao ai.

*Abatapa-karu
na'iki Sha'apatin-karu*

19 Ōmin-mishidannao ōmarainapaniinao, unyukunuitapa wuru'u ōkakinaori kidaz: Marii ipai pidan abata'azo'o nii kadakotin-karu, mazan aonaa uparada'ana'a maaitapinakadaun, na'iki udadarada unyukunuu uto'oran ai. **20** Usha'apanum kau'an pidan to'oran an aonaa turuu usha'apatan aimakan kaiman kida'o Tominkaru aipan kawana'ati.

21 Ukau'an umuuda'a naa ipai oia'o na'iki dikauda kida'o aimakan usha'apatauzoniaz. Aonaa u'atadinpa'ana'a, mazan ukashaapa Tominkaru Paradan utaaniaz unyukunuu ii, uruu wuru'u ukazannaatin-kinaa ni'oraz.

22 Aonaa umariidapa'ana'a unyukunuu, uabatapan ida'an karikaonan Tominkaru Paradan. Mishi'oraiman, usha'apatina'a naa pa'an wuru kawana'ati'i uabataniaz.

23 Na'ia'oram pidan abatapauzo Tominkaru paradan mazan aonaa usha'apatinan ukawana'ati, uruu, na'apa'o pidan kawan awunuuta'oraz paawun baara wanamari di'iti. **24** Uawunuutan padikin kaimanaiman na'iki udauna'an umako'okan naa, sariapa umanyukunuuta'akan na'apa'oram paaidinpan.

25 Mazan pidan di'itinpaa an kaimanaiman kuwai kaimana'oraz dau'u, wuru'u muudakida'oraz pidannao oia'o ai, na'iki utaapan

an panyukunuu karikaonan kaimana'o kuwai dau'ati, aonaa umanyukunuutan paabatanii, mazan usha'apatinan pa'an ukawana'ati. Uruu idi kanom usha'apatani kida, kaimana'o nii usha'apan Tominkaru ida'an.

26 Ukaina'an an pidan unao bii'i Tominkarutapa'o utaapinpan, mazan aonaa utuuda'akauzon dikauda kida'o paparadan, umariidapan panyukunuu karikaonan wuru'u, na'iki uTominkaru-tapanuz madiwautapa-ka'o karikaonan. **27** Mazan pidan, mishi'o uchoochi san-tinpan Tominkaru waDaru aipan kawana'ati, uruu pa'an wuru'u karikaonanu'oraz ukaminka'utauzon maudaniwainao na'iki zunnao pataka'utinainaouz mawaka'oraz naa ūdaiarunao, na'iki uruu aona'o nii uaipan papataka'uinan oia'o idi. Na'apa'o choochisantinapa-karu kaimana'o, na'iki aona'o ukasharutinpan Tominkaru awun za'a.

2

Pataka'utinainaao na'iki Kapuraataninao

1 Ōiribannao, mishidainaouz umanawunu'o wanaobanaa Jesus Christ, aonaa unauba'ana'a bauda'apa'o pidan ba'oran ai. **2** Aizii pidan kapuraatanu'o kaawan an mani uchoochin ida'ati, kaiwadinpa'o kawinipina'o kamicha idi na'iki uka'u saba nii gold; aizii ukaawan pu'u, ba'oran pidan kaawan kapam, pataka'utina'o, ukamichan uzaama'ora'a naa kowas. **3** Aizii unao, unyukunuu wuru dau'ati'i pidan kaimana'oraz

ukaiwadinpan manawun na'iki usakanata-kidan uruu kaimana'o tabai ida'a. Mazan aizii pidan pataka'utina'o ati unao kian, "Turuu pukadishitapan na'ii," oo "Pusakanata da'a'a imi'i baara'a." ⁴ Usha'apatan an na'apa'o aimaakan, ubuutaakapan karikaonan wuru'u. Aonaa utaapa'ana'a bauda'apa'o pidan kaimana'o nii ba'oran ai. Na'apa'o aonaa kaimana'o mani wuru'u, na'iki unao di'itinpan aonaa usakitapan.

⁵ Ōmin-mishidannao ōmarainapaniinao, aushaa uabata! Tominkaru zaamataniii wuru'u pidannao pataka'utinainaouz, umanawunu'o mishidapaku ida'ati. Īnao īnaobanaitapan nii Tominkaru na'iki īzaamatan nii kaiman kida'o aimaakan, tawuru'u Tominkaru kiauzo-kiziz utaan nii marainpainao ati paugaru. ⁶ Aizii unao, tuukii uzon-kidan pataka'utinainaouz. Mazan wuru'u pidannao kapuraataniinaouz, īnao mishi'oraiman na'aka'oraz unao kootowapa-kizai iti, īzaamata kizi usha'apauzi. ⁷ īnao wuru'u parada'oraz oia'o ida'an kaimana'o uNaobanaa Jesus dau'an.

⁸ Kaiman zii manawun uizo'atin an waNaobanaa kakinaori, saada-kariwaiz Tominkaru Paradan ida'a kaikapa'a: "Pumarinapa pidannao na'apa pumarinpan kawan punanaa."* ⁹ Mazan utaapan an bauda'apa pidan kaimana'o nii ba'oran ai, oia'o aimaakan wuru'u usha'apataniaz, ukau'an unao dikintapainao kakinaorii. ¹⁰ Pidan dikintapa'o bauda'apa'o kakinaorii, uruu dikintapa'o ipai ba'orainao kakinaorii kida wuru'u. ¹¹ Tominkaru kian, "Mana'a

---

* **2:8** Leviticus 19:18

puba'orantapa'ana'a." Uruu wuru'u kia'oraz kapam, "Aonaa puzowia'ana'a pidan." Aizii aonaan pu'u puba'orantapan[†] padamata, mazan puzowian pidan, pugaru dikintapa'o kakinaorii wuru'u. ¹² Ukau'an uparada sikitapa, na'iki umashaapa aitapainao nii na'iki izo'atiinao nii Kakinaorii, wuru'u muuda-kida'oraz pidannao oia'o ai. Wuru'u kakinaoriiz, uaidakidan nii na'apam wamashaapan, kaiman oo aonaa ukaimanan. ¹³ Usha'apanum kau'an Tominkaru pataka'utan dono pidannao, aona'o nii ukamunan-kidan pataka'utainaouz pairiban, aona'oraz ūaidan pakamarainapanun; mazan pidannao aida'oraz pakamarainapanun, aona'o nii ūpataka'uta-kao pa'an.

*Mishidapa-karu
na'iki sha'apatin-karu*

¹⁴ Ōiribannao, ukian umishida Tominkaru. Mazan aonaan an uaidan umishidan usha'apatan ida'an kaiman kida'o aimaakan, madiwautapa-ka'o wuru'u una'apanuz. Na'apa'o mishidapa-karu aonaa turuu ukazannaatan unao. ¹⁵ Aizii puiriban makamichanun an mani na'iki umawanyukunuun an. ¹⁶ Mazan aonaa putaan u'ati uaiapanii, soo pukian u'ati karikaonan: "Kaiman! Marii shaa pa'i Tominkaru sha'apatan kaiman kida'o aimaakan pu'ati! Kaiman kizi pukaiwadinpan, na'iki kaiman kizi puaroopan!" Madiwautapa-ka'o wuru'u puna'apan an

---

[†] **2:11** puba'orantapan: zun kiaapa-kidinan ba'oran daonaiora ati pakaudaiarun pu'u oo daonaiora kiaapan ba'oran zun pakaudaiaron pu'u.

na'apa. ¹⁷ Ukau'an na'apa'o wuru'u mishidapakaruz: Mishida-karu kaiwaa-kao an paba'oran, aonaan dono kaimana'o sha'apata-kao utuma, madiwautapa-ka'o wuru'u.

¹⁸ Mazan panaadon ba'oran pidan kian nii, "Pabi'i pidannao mishida Tominkaru, na'iki ba'orainao sha'apata kaiman kida'o aimaakan pa'an." Mazan õgaru, õdako'atinuzu, "Na'apa dii mooko turuu puaida-kidan õ'ati pumishidan aonaan pu'u pusha'apatan kaiman kida'o aimaakan? Õgaru, õaidan nii pu'ati õmishidanuzu õsha'apatan ida'an kaiman kida'o aimaakan pa'an." ¹⁹ Pumishidan an kaina'a bauda'apa Tominkaru, kaimana'o wuru'u! Mazan upu'u zii oia'o doronainao ïmishida kapam, na'iki tuukii ïnaka-nakaan ïtarian idi u'ai.

²⁰ Pugaru madiwautapa-ka'o pidan! Puaiapa mooko õaida-kidan pu'ati wuru'u mishidapakaruz, madiwautapa-ka'o karikaonan kaimana'o sha'apatin-karu aonaan an u'ai? ²¹ Pudi'itapa wadokozu-daun Abraham. Tominkaru kian udau'an "Kaimana'o pidan uruu," soo usha'apatinan ida'ana'o Tominkaru paradan kawana'ati: tawuru'u utaan dono'oraz paudani Isaac altar paawa'a, kawaoda-karu nii Tominkaru ati. ²² Aizii puaitapa, pamishidan ida'ana'o uizo'atin Tominkaru. Na'iki pasha'apatinan ida'an uaidan na'apam manawun pamishidan Tominkaru. ²³ Na'iki saada-kariwaiz Tominkaru Paradan mishiinan, kaikapa'oraz ukianu'u: "Abraham mishida Tominkaru, uruu idi Tominkaru dakotan uruu kaimana'o pidan

nii.”[‡] Udakotan Abraham papaonaru nii kapam. ²⁴ Aizii uaitapa, Tominkaru aonaa udakotan pidan kaimana'o nii, soo ukian idi karikaonan “Ómishida Tominkaru.” Mazan udakotan pidan kaimana'o nii, usha'apatan ida'an kaiman kida'o aimaakan kapam.

²⁵ Na'apa sha'atii Rahab, kaminshu'u-shoroaba, odakota-kao kaimana'o pidan nii osha'apatinan ida'an, tawuru'u odapaapan dono'oraz padapu ati Joshua dyuudaniinao, na'iki odyuudan īdyaun ba'oran dunapota'a naa tarubaina ai.[§] ²⁶ Aizii pidan nizowan aonaan an unanaa ai, uruu pidan mawaka'o wuru'u; ukau'an na'apa kapam, kaimana'o sha'apatin-karu aonaan an mishidapaku ai, mawaka'o wuru'u.

3

Niinobai dava'a'o

¹ Õiribannao! Aonaa uaipina'ana'a ipai tiichaanaao nii, usha'apanum kau'an waunao tiichaanaao, tuukia'o nii wapataka'uta-kao manawun, ipai ba'orainao ai, wakasharutinan dikin ii. ² Mishi ipai waunao kasharutina'o iriba aimaakan ida'an. Mazan pidan aona'o ukasharutinauzon paparadan ida'an, uruu kaimana'o pidan manawun na'iki uka'iita pakazowautapan ipai pananaa.

³ Wamuudan kawaro dako-tannaa udako iti, uizo'ati kizi waunao, uruu idi waka'iita wana'akanuzu na'itim karikaonan waaipan kawana'ati. ⁴ Oo udi'itapa paran san kanawa:

[‡] **2:23** Genesis 15:6   [§] **2:25** Joshua 2:1-23

u'udarun pu'u, na'iki ma'ozaka'o awaru kida'ukapan pu'u padamatazu, turuu una'aka-kao poora sodi ida'an na'itim karikaonan uaiapakao kawana'ati. ⁵ Na'apa ninobai kapam: uduusodin pu'u padamata, turuu u'atadinpan tuubaru kida'o aimaakan dau'u. Aushaa! Udi'itapa na'apam tikazi tiriizi sodi, turuu udanomaitan kanoko baawu udaru'o. ⁶ Wuru'u ninobaiz, na'apa'o tikazi kawan, umanawun utaapan oia'o. Uruu idi ipai daunuuda'u upataka'uan wananaa oia'o idi. Utoma udaru'o tikazi wananaa ida'a, atii ukawaoda na'iki umainaabata kaiman-daun wadi'itinpan, na'iki wuru'u wakakupanuz. Tuubaru'o Tikazi di'iki'o wuru'u tikazi tominanuz.

⁷ Pidan ka'iita pamaawaadibaan pabi'inaaka to'ora kida'o aimaakkannao, kotu'uznao, atoru na'iki kowazaz kaduz, na'iki aimaakkannao mashaapainaouz paran baoko ii. ⁸ Mazan aonaa na'ia'oram pidan ka'iitan pamaawaadibaan paninoba. Niinobai oia'o na'iki dikintapa'o, utaapan pa'idiwaru mawaka-kinai.

⁹ Ninobai ida'an wakaiwaa kaiman kida'o parada-karu waNaobanaa Tominkaru waDaru ati. Na'iki waninoba ida'an wakaiwaa dikauda kida'o parada-karu wairibannao ati, ïtoma-kao pu'u Tominkaru aidinpan kawan. ¹⁰ Uruu baulda'apa'o dakoi di'iki parada-karu kaimana'o na'iki dikauda kida'o koditan! Õiribannao, aonaa washapata'ana'a na'apa'o aimaakan! ¹¹ Aonaa turuu kaimana'o na'iki kuzuba'o wunu shootapan baulda'apa'o wunu nunudapa-kizi di'iki. ¹² Õiribannao, aonaa turuu fig kadunaa kaakan olive nii, oo grape kadunaa kaakan fig

nii, na'apa ukau'an kuzuba'o kapoo-kizai, aonaa turuu kaimana'o wunu ikoda-kao u'idi'iki.

*Aitapaaba-karu Tominkaru
di'iki'oraz*

¹³ Ukaina'an dono pidan unao bii'i aitapaaba'o utaapinpan, marii uaidan wuru'u paaitapaabanuz pamahaapan ida'an kaiman na'iki pasha'apatan ida'an kaiman kida'o aimaakan, aonaa pa'atadapan ida'an mani wuru'u paaitapaabanuz. ¹⁴ Mazan kishauziku-mashaapan dono punyukunuu ii tuukii manawun, na'iki puaipan aimaakan sha'apan soo pu'ati pa'idiwaru; aonaa pu'atadinpa'ana'a puaitapaaban dau'an, usha'apanum kau'an puna'apan an, pana'atanpu'o pumashaapan wuru'u mishi'oraz kakinaorii ai. ¹⁵ Kaikapa'oraz aitapaaba-karu, aonaa Tominkaru di'iki'o mani wuru'u, mazan imi'i baara iki'o karikaonan, pidan sha'apata'azon kaduz oia'o karikaonan na'iki oia'o doronainao aipan ati'o karikaonan. ¹⁶ Na'iki na'iam dono kaina'a kishauziaaka-karu, na'iki pidan nyukunuu ii tuukii uaipan aimaakan sha'apan soo pa'ati karikaonan, kaina'a'o nii to'orataaka-karu na'iki pabi'inaaka kida'o oia'o sha'apata-kao.

¹⁷ Mazan Tominkaru taan an aitapaaba-kinai pidan ati, aona'o nii ukasharutinpan, uruu idi aona'o nii umizaataakapan oo ukadakowaakapan, aona'o nii udikintinan, aona'o nii udik-intapan, tuukia'o nii uabata'azon na'apam kii-karu kida pa'ati. Kamunantuuba'o nii na'iki pabi'inaaka kida'o nii usha'apatan kaiman kida'o aimaakan, uaitapan nii aimaakan sakitapa'o,

aonaa mazanu'o mani ukadakotinanuzu, mazan mishi'o pa'an uparadan. ¹⁸ Umashaapan an wuru kawanu'u, paoribai uuda paowa-kao kawanu'o wuru'u. Uaidan dono pakamarainapanun pairib-annao ati, ukaraodan nii kaimana'o akai udikin ii, uruu wuru'u kaimana'oraz mashaapa-karu Tominkaru awun za'a.

4

Oii kida'o aimaakan na'azootapa-kao

¹ Na'iki'oram dii wuru'u mizaataaka-karu kida na'iki to'orataaka-karu kida unao bii ana'oraz wa'atin? Ōwa'atin wuru'u di'iki'o mizaataaka-karu unanaa ida'a'oraz, una'azootapan idi imi'i baara ana'o aimaakan kida karikaonan. ² Puaipan aimaakan kida padamata pu'idiwau nii, mazan aonaa uka'idiwaun u'idi, uruu idi uzowiimikipa'aka'azon naa. Umaka'iitakan idi uikodan aimaakan kida, una'azootapaniaz tuukii manawun, uruu idi uto'orataakapan na'iki umizaataakapan naa. Umaikodakan aimaakan wuru'u uaipaniaz, umapishaakan idi'o Tominkaru udau'an wuru'u. ³ Upishaan pu'u padamata Tominkaru aimaakan kida dau'ati, mazan upu'u aonaa utaan u'atiz, usha'apanum kau'an udi'itinpan idi'o oia'o dau'u; upishaan aimaakan soo ukaiwaa'azonuzu ukonaukii-kinaa ni'o karikaonan.

⁴ Unao, mamashaapa-kainao Tominkaru aipan kawana'ati! Aonaa mooko uaitapan unyukunuutatin dono oia'o sha'apaapa-kariwaiz imi'i baara an, pugaru Tominkaru taruba wuru'u? Uruu idi na'ia'oram pidan aipan an pamashaapan imi'i

baara ana'o mashaapa-karu kaduz kawana'ati karikaonan, utominan Tominkaru taruba nii wuru'u. ⁵ Madiwautapa-ka'o mooko uaitapan wuru'u saada-kariwai Tominkaru Paradan, kia'oraz kaikapa'a? "Kaimana'o Doronaa, Tominkaru muudaniaz wanyukunuu ii tuukii manawun uaipan waunao pa'ida'antanapu." ⁶ Mazan Tominkaru taa powa'a zii ma'ozaka-karu manawun wa'ati, usaadinpan kawan, "Pana'iti Tominkaru taan panyukunuu atadinpa'o pidan ai, mazan ukamunan-kida pidan aona'o u'atadinpan."*

⁷ Ukau'an uizo'ati Tominkaru. Mana'a ukashaapina'ana'a Satan ati, Satan kidoopan nii u'ai. ⁸ Umaonapadin Tominkaru ida'ati, Tominkaru maonapadinan nii u'ida'ati kapam. Unao oiainao, umuuda'a naa usha'apaapan oia'o! Unao pidannao pozawatapainao kaimana'o ai, usaaba'a naa unyukunuu kida! ⁹ Ukasha'ora mish'i oraiman, na'iki tuukii uzaada. Marii upana'adan ushazootinanuz kasha'oratin-karu di'iti; na'iki ukonaukianuz, kasha'ora-karu di'iti. ¹⁰ Aonaa utaapinpa'ana'a umanawunu'o nii Tominkaru awun za'a, uruu unaubaan nii unao.

Aonaa ukashada'ana'a umin-mishidan

¹¹ Ōiribannao, aonaa ukadakotina'ana'a uiriban dau'u oia'o ida'an. Kanom kadakotinan dono pairiban dau'u oia'o ida'an na'iki kashadan uruu, udakoopan na'iki ukashadan Tominkaru kakinaori wuru'u. Pukashadan dono ukakinaori,

---

* **4:6** Proverbs 3:34

aonaa puizo'atin mani ukakinaori wuru'u, mazan punaobanai-tinpan kakinaorii ati wuru'u. ¹² Mazan Tominkaru pa'an wuru'u kakinaorii Naobanaaz na'iki uaitapa na'apam pasha'apatan pidan sakitapa'o ida'an. Uruu turuu pa'an ukazannaatan pidan oo ukabootan pidan pataka'utin-kizai iti. Ukau'an, pugaru, aonaa turuu pukian pidan dau'an, "Uruu kaimana'o," oo "Uruu oia'o" kii.

*Aonaa u'atadinpa'ana'a usha'apata'azonii
dau'u*

¹³ Aushaa uabata na'apam õkian aizii, unao kiauzonaouz kaikapa'a: "Aizii oo waikana'an wamakon nii uruu wiizai di'iti, wana'ian nii bauda'apa wunu, watoman nii sha'apauzii toriapa-kizinao nii na'ii, waikoda-kinaa nii dobata puraata." ¹⁴ Unao, aonaa uaitapan kanoma'o nii sha'apa waikana'an. Wuru'u ukakupanuz na'apa'o tawuru kawanu'u chaapi'iki'oraz amazada kishananuz; una'a'akan masakauda'u, udauna'an umainaabatina'akan naa. ¹⁵ Kaikapa mishi'oraiman ukia'a: "Tominkaru taapadan an una'apan, kawanu'o nii wakakupan, na'iki washa'apatinan." ¹⁶ Mazan aizii utaapinpan umanawunu'o nii, na'iki u'atadinpan ukadakotinan ida'an; ipai kaikapa kida'o atadinapa-karu aonaa kaimana'o mani wuru'u. ¹⁷ Ukau'an, kanom aitapa'o pasha'apatan kaimana'o, mazan aonaa usha'apatanuzu, u'oian wuru'u.

5

James kakinaowan pidannao kapuraataniinao

¹ Aushaa uabata na'apam õkian aizii, unao pidannao kapuraataniinao! Tuukii uzaada diiwa'o ida'an. Usha'apanum kau'an kaina'iki kasha'ora kida'o manawun aimaan wa'atin unao ati. ² Upuraatan kidaz madiwautapa-ka'o nii na'iki ukamichan kida basharao nikana nii. ³ Utaapan dobata'o puraata u'idiwau nii, amazada katokon-tina'azon pu'a'a naa. Upuraatan gold na'iki silver, ipai'i naa uwuzaaritan. Wuru'u īwuzaritanuz aida-kidan nii na'apam unao pidannao dikaudan, na'iki wuzaru nikana nii unanaa na'apa tikazi kawan. ⁴ Aonaa ukawinipinaatan karaodapauzonao kaudinan uzakapun ii. Uabata! Umanawunu'o Naobanai abata wuru'u upoitorunao dopian unao zakapun ii. Puraata utaapaniaz aida-kida Tominkaru ati, unao sha'apatan dikauda'o aimaan umakawinipinaata'azookan ida'an īdyau. ⁵ Umashaapanuz da'a'a imi'i baara'a soo ukaiwaapan upuraatan ukonaukiitin-kinaa nii pa'idiwaru, na'iki uaipan ati ukakiwindinan. Na'apa unao uzainao taapa-kariwai kawan ata'azo'oraz naa īzowii-kao. ⁶ Ukian pidan kaimana'o dau'an, "Dikauda'o uruu, wazowii-kida uruu." Mazan uruu, aonaa utiwaan pamashaatan unao.

Mashaapa-karu makashadinaka-daun na'iki toriinapa-karu

⁷ Uruu idi, õiribannao, aonaa ukashadina'a naa uzaudapan Naobanai Jesus Christ kaawan. Udi'itapa na'apam pidan zakapuupauzo, aonaa ukashadinan pazaudapan papaoriba kaakan umanawunu'oraz u'ati. Na'iki

aonaa ukashadinan pazaudapan wawunu donon. ⁸ Na'apa pa'i unao kapam, aonaa ukashadina'ana'a na'iki ma'ozaka ukadishitapa. Usha'apanum kau'an Naobanai Jesus Christ ata'azo'o naa ukaawan. ⁹ Ōiribannao, aonaa uparada'ana'a dikauda uiribannao dau'u, aonaa kizi ukaboota-kao pataka'utin-kizai iti. Pataka'utin-kida'o ni'oraz pidannao ata'azo'o ni'i naa ukaawan.

¹⁰ Ōiribannao, udi'itapa prophetnao paradauzoz da'i Naobanai uu ida'an, aonaa ūkashadinan pabaiatinan pu'u. ¹¹ Wadakotan ūnyaun konaukia'o nii, ūtuudan idi pabaiatinan. Uabatanii sha'atii na'apam Job dau'an aonaa ukashadinan, na'iki waaitapa na'apam Tominkaru sha'apatanuz kaiman kida'o aimaakan u'ati utokono'ia'a naa. Usha'apanum kau'an, Tominkaru ukaduz ukamarainapanun na'iki uruu kamunanba'o.

¹² Mazan unyukunuitapa pa'i di'oraz manawun ūribannao, uaipan an uparadan mishida-kao, utaan dono uparadan, aonaa udakota'ana'a aokazi oo imi'i baara oo sha'apa'oram aimaakan uu karikaonan, uma'ozakada-kinaa nii uparadanuz. Mazan ukian dono "Oo," mishi'o wuru'u "Oo" ukianuz. Aizii ukian dono "Aonaa," mishi'o wuru'u "Aonaa" ukianuz. Uruu aona'o nii ukaboota-kao pataka'utin-kizai iti, wuru dikan ia'a u'oiinuz uparadan ida'ana'oraz.

¹³ Ukaina'an dono pidan unao bii'i baiata'o kasha'ora kida'o aimaakan, marii utoriinpan. Ukaina'an dono ba'oran konaukia'o, marii ukunuitan Tominkaru ati. ¹⁴ Ukaina'an dono

ba'oran karina'o, marii udapada-kidan choochi zowaunaanao, na'iki marii ïtoriinpan u'ati na'iki ïzichian uruu olive kiwin idi Naobanai uu ida'an. ¹⁵ Wuru'u toriinapa-karu mishida-karu ida'ana'oraz kakudan nii wuru'u karina'oraz pidan; Naobanai taan nii ukakuda-kinaa nii koshan, na'iki ukaina'an dono oia'o kida usha'apatanii, so'ota-kao nii u'ai. ¹⁶ Ukau'an, ukowaada u'oian kida u'atiaaka na'iki utoriinapa-kidaaka Tominkaru ati, ukakuda-kinaa nii unao. Pidan sha'apatina'o Tominkaru aipan kawana'ati, utoriinpan ida'an mishi'o nii umanawunu'o aimaakan sha'apan utoriinpan kawana'ati.

¹⁷ Elijah, uruu na'apa'o waunao kawan. Utoriinpan aonaa kizi wunu kaawan uruu amazada ii. Uruu idi mishi aonaa wunu kaawan idikinauda'u wunu na'iki 6 kauzu powa'a. ¹⁸ Uruu dauna'an utoriinpan koshan, uruu idi wunu kaawan naa, uzabian amazada na'iki paoribai sodan kida'a naa.

¹⁹ Ōiribannao, bauda'apa'o unao makon dono pana'iti mishi'o kuwai ai, na'iki ba'oran kiwa-kidan uruu powa'a ati mishi'o kuwai ida'ati, ²⁰ marii uaitapan wuru'u: kanom kaawa-kidan dono pidan powa'a ati upozawatapa-kizi iki, usha'apaapan ai oia'o, ukazannaata-kidan uruu karikaonanu'oraz mawaka-karu ai, na'iki uso'ota-kidan wuru'u iriba'oraz u'oian kida u'ai kapam.

**Kaimana'o Tominkaru Paradan
New Testament in Wapishana (GY:wap:Wapishana)**
copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wapishana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Wapishana

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

---

xx

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
198b856d-ac64-5e95-afee-2b1cb3b356c1